

Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula
Sosiaali- ja terveysministeriö
PL 33
00023 Valtioneuvosto

Alkoholin saatavuuden helpottaminen lisääsi sikiöaikaisia alkoholivaurioita

Kehitysvammaliitto esittää näkemyksensä alkoholilainsäädännön kokonaisuudistuksesta alkoholin sikiöaikana vaurioittamien lasten näkökulmasta.

Kehitysvammaliiton kohderyhmänä ovat kehitysvammaiset ihmiset ja muut oppimisessa, ymmärtämisessä ja kommunikoinnissa tukea tarvitsevat ihmiset. Maassamme on noin 40 000 kehitysvammaista ja noin 65 000 puhevammaista henkilöä.

Kehitysvammaliitto edistää kehitys- ja puhevammaisten ihmisten tasa-arvoa ja osallistumista yhteiskunnassa, kehittää palveluja sekä edistää alan tutkimusta. Kehitysvammaliitto myös koordinoi valtakunnallista FASD-osaamisverkostoa ja ylläpitää FASD-neuvontapuhelinta. Liitto edustaa 94 jäsenorganisaatiota – kuntayhtymiä, kuntia, seurakuntia, rekisteröityjä yhdistyksiä ja säätiöitä – sekä yksityisiä ihmisiä. Liiton jäsenet tekevät kehitys- ja puhevammaistyötä tai toimivat muuten vammaisten henkilöiden hyväksi.

Raskaudenaikainen alkoholinkäyttö kehitysvammaisuuden aiheuttajana

Raskaudenaikainen alkoholinkäyttö on merkittävin kehitysvammaisuuden aiheuttaja länsimaissa ja ainoa, joka olisi täysin estettävissä. Raskaudenaikaisen alkoholialtistuksen aiheuttamien sikiövaurioiden laajasta kirjosta käytetään kattotermiä FASD.

Raskaudenaikainen alkoholinkäyttö altistaa sikiön pysyville keskushermoston ja muiden elinten vaurioille. Alkoholin vaikutus sikiöön riippuu siitä, missä vaiheessa raskautta sikiö altistuu alkoholille ja kuinka paljon odottava äiti juo. Alkoholin aiheuttamat vauriot voivat näkyä monenlaisina vaikeuksina oppimisessa, sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja oman käyttäytymisen tai toiminnan säätelyssä. Sikiöaikaisen alkoholialtistuksen aiheuttamat vauriot ovat elinikäisiä.

Alkoholinkäyttö voi aiheuttaa sikiövaurioita koko raskausajan. Vaurioita saattaa syntyä jo siinä vaiheessa, kun odottava äiti ei vielä tiedä olevansa raskaana. Toisin kuin monet luulevat turvarajaa alkoholinkäytölle raskausaikana ei ole, vaan vaurioita voi syntyä jo pienistä alkoholimääristä. Turvallisinta on lopettaa alkoholinkäyttö jo raskautta suunniteltaessa.

Suomalaisten naisten juominen on lähes kuusinkertaistunut viimeisten 40 vuoden aikana. WHO:n tilastojen mukaan suomalaisten naisten juominen on eurooppalaisittain runsasta.

Suomessa syntyy vuosittain 600–3000 alkoholin sikiöaikana vaurioittamaa lasta.

Ei viiniä ruokakauppoihin, varoitusmerkinnät pulloihin

Alkoholin kokonaiskulutukseen vaikuttavat eniten saatavuus ja hinta. Tästä syystä **Kehitysvammaliitto on huolissaan suunnitelluista alkoholilain höllennyksistä ja vastustaa mm. viinin myynnin sallimista ruokakaupoissa.**

Tehokkaimmat keinot vähentää raskaudenaikaisen alkoholinkäytön vaurioittamien lasten syntymistä ovat alkoholin saatavuuden rajoittaminen ja hinnan pitäminen tasolla, joka rajoittaa kulutusta. Lisäksi tarvitaan valistusta. **Kehitysvammaliitto vaatii, että alkoholijuomapulloihin lisätään varoitusmerkinnät, jotka muistuttavat alkoholin vaarallisuudesta raskausaikana.** Tällaiset varoitusmerkinnät ovat käytössä esimerkiksi Ranskassa.

Helsingissä 5.4.2016

KEHITYSVAMMALIITTO RY.

Marianna Ohtonen	Susanna Hintsala
Toiminnanjohtaja	Yksikön johtaja

Lisätiedot Yksikön johtaja Susanna Hintsala
puh. 040 741 6179
susanna.hintsala@kvl.fi

Tiedoksi Erytisavustaja Hanna-Maija Kause, STM
Erytisavustaja Eeva Salmenpohja, STM
Eduskunnan Vammaisasiain yhteistyöryhmä (VAMYT)